

ΑΝΕΜ

Φύλλο 13 / Μάρτιος 2020

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΛΑΓΚΑΔΑΣ ΧΙΟΥ «Η ΚΥΔΙΑΝΤΑ»
ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΞΕΝΕΙ ΕΝΥΠΟΓΡΑΦΑ ΑΡΘΡΑ

Τα μολύβια στον αφρό και τα φελλά στον πάτο

Πού ήσουνα παππού, μου 'πε στο τηλέφωνο τις άλλες η τετράχρονη εγγονή μου. Στα χωράφια, απάντησα. Ήσουν μόνος; Ναι, της είπα, γιατί; Γιατί υπάρχει ένα πολύ δυνατό μικρόβιο από τη Κίνα, πρέπει να προσέχεις παππού!

Αν ρώταγες ένα Λαγκαδουσάκι του καιρού μου, πριν μάθει τη γεωγραφία του κόσμου, τι είναι η Κίνα θα σου απαντούσε γιατί το 'ξερε από τον ναυτικό πατέρα του. Την ήξερε την Κίνα για τα κεντητά τραπεζομάντηλα και τα πολύχρωμα βάζα. Πέρασαν τα χρόνια. Η Κίνα έγινε βιομηχανική χώρα, ίσως η πρώτη στον κόσμο. Τώρα σχεδόν όλα είναι κινέζικα. Το 40% του παγκόσμιου εμπορίου γίνεται στην Κίνα. Τελευταία ήρθε και ο κορονοϊός, της Κίνας ο ιός. Ένας ιδιαίτερος ιός, που προσβάλλει με σοβαρές επιπλοκές έως επικίνδυνες τις μεγάλες και όχι μόνο ηλικίες. Δεν περνά με βραστικά ούτε με βεντούζες ούτε με πετρέλαιο ούτε με βασκανίες και ως τώρα ούτε με φάρμακα.

Ένας ιός δολοφόνος, χωρίς εμβόλιο, πολλαπλασιαζόμενος με τρομακτικούς ρυθμούς σε όλα τα μήκη και πλάτη του πλανήτη, σε όλα τα κλίματα και σε όλους τους ανθρώπους. Μικροσκοπικός, αόρατος, διεισδυτικός, ακούραστος, ασταμάτητος. Ικανότατος να κατεδαφίζει και τα πιο προηγμένα συστήματα υγείας, να αφοπλίζει τους φερώνυμους φερέλπιδες ηγέτες, να σείει τα θεμέλια του καπιταλιστικού συστήματος, να αποδομεί τις κοινωνίες και τα άτομα.

Ένας ιός που θα φέρει τα πάνω κάτω, που αν με το καλό περάσει τίποτα δεν θα αφήσει ίδιο. Τα μολύβια στον αφρό και τα φελλά στον πάτο. Μέλημα μας να βγούμε ΖΩΝΤΑΝΟΙ και ΟΡΘΙΟΙ από τούτο τον Αρμαγεδδώνα. Ένα πολύ δυνατό μικρόβιο, παππού.

Μανώλης Κάλλας

Πούν' το τουπέ σου τώρα, ρε φιόγκο;

Λες έχω αμπέλια και χωράφια και σπίτια και γης. Κουράδες έχεις. Κανένας άνθρωπος δεν έχει γη. Η γη έχει εμάς και σπάει κέφι μαζί μας, άσε που την ενοχλάμε κάθε λίγο σαν κοτόψειρες. Δύναμη; Μπούρδες. Ίδρωσες να κάνεις μια πολυκατοικία 46 διαμερίσματα και πλακώνει ένας σεισμός και στην κάνει λιάδα. Πήρες παρασήματα και χειροκροτήματα και ζήτω και έρχεται αδερφάκι μου ένα τόσο δα μικρόβιο από συνάχι και σε κάνει μια πτωματάρα χωρίς να το καταλάβεις. Έβαλες παρά στην μπάντα και διέταξες κόσμο κάντε έτσι ρε μερμήγκια ασήμαντα, και σε πιάνει ένα κόψιμο και είσαι ρεζίλης στην λεκάνη του καμπινέ. Κάνεις το δυνατό κι έτσι και πιάσει μια παγωνιά τρέμεις σαν παλιόσκυλο και από την άλλη μεριά, μια μολόχα, ένα χορταράκι ασήμαντο, κάθεσαι όλη νύχτα και τρώει τους αέρηδες και το χιονιά και το πρωί είναι φρέσκο και δεν τούγινε τίποτα. Πούν' η δύναμή σου ρε φιόγκο κάτου από τούτο εδώ το Σύμπαν που μας πλακώνει με το βάρος του; Πούναι τα μεγαλεία σου και το τουπέ σου; Μια ανάποδη να πάρουνε τα πράγματα, στα λεφτά, στα πολιτικά, στην υγεία, στα όλα που την βασίζεις, πας, ξεγράφηκες και μήτε που θέλουνε να σε θυμούνται οι άλλοι. Πέθανες και περάσανε πενήντα χρόνια και μήτε κανένας ξέρει αν υπήρξες και αν έκανες και σε φοβηθήκανε και σε λογαριάσανε.

Νίκος Τσιφόρος
από «Τα Παιδιά της Πιάτσας»

- Βάρδα μη σε τσιμπήσει. Κλειδαμπαρώσου στο σπίτι σου, στη βίλλα σου, στη Δομή σου, στο ΚΥΤ σου, στο χαρτοκούτι σου ή όπου μένεις τέλος πάντων. Κόψε τα σούρτα-φέρτα, τα μάτσα-μούτσα και ξεκουράσου. Σκέψου πως η επιστήμη δουλεύει για σένα μέρα νύχτα, ενώ το κράτος αγρυπνά για τη θωράκιση και ασφάλειά σου. Πέσε να κοιμηθείς και όνειρα γλυκά.

- Χαράματα η ώρα τρεις. Απασφαλίζω σκέψεις, κυκλοθυμίες, φαντασιώσεις και συναισθήματα, σερβίροντάς τα στο ακόλουθο Δελτίο Τύπου υπό τον τίτλο: «ΜΕΘ ημών ο ΙΟΣ γνώτε έθνη και ηττάσθε..»

Χαθήκανε, λέει, δισεκατομμύρια από το κραχ των χρηματιστηριακών αγορών, από το κλείσιμο των επιχειρήσεων, γενικά από την κορονα-ι-κή κρίση.

- Αφού εκφράσω την απορία μου για το πού πήγανε χωρίς να τα δει κανείς, θέλω να προτείνω για την επόμενη φορά και πριν εξατμισθούν πάλι, να διατεθούν προκαταβολικά στο δημόσιο σύστημα υγείας. Αλήθεια.. αφού ο ιός δεν κάνει διακρίσεις σε πλούσιους και φτωχούς, γιατί επιτρέπεται ιδιωτικό σύστημα υγείας; Θα μου πείτε τώρα «το σεργιάνι μας στον κόσμο, ήταν δέκα μέτρα γης». Θα συμφωνήσω, αρκεί να προβληματιστούμε για το σεργιάνι. Πάντως και ο θεός και ο ιός δεν κάνουν διακρίσεις. Το θεοσεβούμενο κράτος;

- Φαντάσου, λέει, να 'σαι γιατρός του ΕΣΥ με το δίλημμα να βάλεις τον τελευταίο διαθέσιμο αναπνευστήρα του νοσοκομείου σ' ένα τριαντάχρονο ή σ' ένα πρίγκηπα ετών 85! Ούτε ψύλλος στον κόρφο σου. Και αφού τέλος πάντων πάρεις μιαν απόφαση, να παρηγοριέσαι με την ιδέα «όλοι μες τη γης θα μπούμε». Είσαι θεός. Η ΣΥΖΥΓΟΣ μάς παροτρύνει να βγούμε στα μπαλκόνια να σε χειροκροτήσουμε. Εγώ δεν το κάνω. Θέλω μόνο να σε βρω και να σου σφίξω το χέρι. Όταν ο ήλιος θα 'ναι βέβαιος για τον κόσμο.

- Παρά το ότι τα νούμερα κρουσμάτων και θανάτων δε βγαίνουν (το 2018 στην Ιταλία υπήρξαν 25.000 θάνατοι από την κοινή γρίπη) για τον παγκόσμιο ντόρο που δημιουργήθηκε, να δεχτώ εγώ το ΑΤΟΜΟ να κάτσω σπίτι. Εσύ λες ότι το κράτος έκανε ότι έπρεπε! Σοβαρά; Εγώ απάλλαξα το εθνικό σύστημα υγείας από το... υπεράριθμο προσωπικό; Εγώ φταίω για τις τρομερές ελλείψεις ιατροφαρμακευτικού και νοσηλευτικού υλικού καθώς και ειδών προστασίας των εργαζομένων; Πολύ φοβούμαι πως με παλαμάκια και γλειψίματα το πράγμα δεν βγαίνει. Υποψιάζομαι βάσιμα ότι παίζεται χοντρό παιχνίδι στις πλάτες μας. Μας κλείνετε σπίτι στο όνομα της ατομικής ευθύνης για το κοινό καλό, μας... ενημερώνετε.. μονότονα, με το γνωστό μας μνημονιακό τρόπο της μιας και μόνης αλήθειας, με το καθημερινό τηλεοπτικό πλάνο

που περιλαμβάνει τον κατά τα άλλα συμπαθέστατο καθηγητή, προσπαθώντας να μας μετατρέψετε σε πειθήνια όργανα μιας αταξικής υποτίθεται ενότητας, ενάντια σε ένα άκρως μεταδοτικό και... περίεργο ιό. Φυσικά στον κατάλληλο χρόνο θα μας πουλήσετε πανάκριβα το εμβόλιο, διασφαλίζοντας φυσικά μια καινούργια ΝΕΑ ΤΑΞΗ πραγμάτων υπέρ των δημιουργών του πλούτου ...ΕΠΕΝΔΥΤΩΝ.

- Για να 'μαστε δίκαιοι δε φταίει μόνο το δικό μας κράτος. Τι να σου κάνει κιόλας. Εδώ η ηγέτης του ελευθέρου κόσμου είδε ένα κινέζικο λέει μαμούνι να φέρνει τα πάνω κάτω. Κινδυνεύει το αμερικάνικο όνειρο. Φαντάσου, το «ο θάνατός σου η ζωή μου» τούμπαρε στο «η ζωή σου η ζωή μου». Αυτό δεν είναι πια αλληλεξάρτηση, είναι σφιχταγκάλιασμα. Γυναίκα, φέρε γρήγορα το αντισηπτικό!

- Αλήθεια, όταν με το καλό τελειώσει η κορονα-ι-κή περιπέτεια του πλανήτη, τι θα γίνει με τους μισθούς και τα μεροκάματα; Τι θα γίνει με τις θέσεις εργασίας; Οι αυτοαπασχολούμενοι και οι μικροεπιχειρήσεις πώς θα ξαναπάρουν μπροστά; Με την ποσοτική χαλάρωση και τα 800 ευρώ; Εγώ το σκέφτομαι ως εξής: Ας δούμε τι χρειαζόμαστε για την παραγωγή: Σίγουρα εργάτες – εργαζόμενους. Υπάρχουν. Μηχανήματα – κτίρια – γη – υποδομές. Υπάρχουν. Ανθρώπινες ανάγκες. Υπάρχουν. Επομένως η παραγωγή μπορεί να ξεκινήσει. Τους «επενδυτές» δεν τους ξέχασα. Απλώς δεν χρειάζονται! Τα κεφάλαιά τους δεν μας χρειάζονται. Γιατί; Μα γιατί μ' αυτά μια χούφτα άνθρωποι κερδίζουν όσα όλοι οι άλλοι άνθρωποι του πλανήτη μαζί!!! Χωρίς εσένα γρανάζι δε γυρνά...

- Το ζήτημα δεν είναι να ερμηνεύσεις μόνο τον κόσμο, μα να τον αλλάξεις. Με τούτα και με κείνα, με εμμονή στις διδαχές του ανυπέρβλητου Δάσκαλου Κάρολου (όχι βέβαια του Ηνωμένου Βασιλείου), δεν είπα τίποτα ακόμα για τη Λαγκάδα. Ή μήπως είπα; Τέλος πάντων. Τραγουδήσαμε πάλι στο Ομήρειο με μεγάλη επιτυχία και γιορτάσαμε τη «γιορτή της γυναίκας» με ακόμα μεγαλύτερη. Ακόμα, τα κτιριακά του μουσείου προχωρούν με εμφανή αποτελέσματα.

- Εγώ τώρα σας αφήνω γιατί πρέπει να πάω κυριακάτικα στο Super για συμπληρωματικές καβάζες ειδών πρώτης αλλά και δεύτερης και τρίτης ανάγκης. Ή ΜΗΠΩΣ ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ; Καλύτερα να συμπληρώσω τη βεβαίωση κατ' εξαίρεση μετακίνησης με διαγράμμιση του Β6 περί αναγκών σωματικής άσκησης κατοίκου και αναγκών κατοικιδίου. Τη μάσκα λέω να μην τη φορέσω σήμερα γιατί μου θυμίζει φίμωτρο.

Δημήτρης Παππάς

Ε. Σ. Υ κι όλοι εμείς

Κατά τα φαινόμενα, κάθε περίπου 100 χρόνια καταγράφεται και μια πανδημία. Οι τελευταίες μεγάλες πανδημίες, η πανούκλα, η χολέρα και η ισπανική γρίπη, που εκδηλώθηκαν αντίστοιχα περίπου το 1720, το 1820 και το 1920, ήταν θανατηφόρες και εξαπλώνονταν πολύ γρήγορα.

Από τη μία μπορεί να φταίει η συνωμοσιολογία, από την άλλη η κακοτυχία που συνοδεύει την οικογένεια του πρωθυπουργού μας, πάντως και το 2020 δεν την γλίτωσε. Βρισκόμαστε μπροστά λοιπόν σε μια πανδημία, όπως επίσημα και δίκαια βάση αριθμών, ανακοινώθηκε, καθώς ο κορονοϊός ή κοροναϊός (Μπαμπινιώτης δεν είμαι) φαίνεται να έχει προσβάλει ένα μεγάλο ποσοστό παγκόσμιου πληθυσμού.

Ας αφήσουμε όμως το χιουμοριστικό κομμάτι κι ας δούμε την πραγματικότητα. Η ασθένεια δεν είναι για γέλια κι αυτό αποδεικνύεται περίτρανα από τα καθημερινά γεγονότα στην γειτονική Ιταλία και την Ισπανία. Στην Ιταλία η κατάσταση δυστυχώς ξέφυγε και ήδη η χώρα μετράει χιλιάδες νεκρούς. Η Ελλάδα παραδειγματίστηκε από τα τραγικά γεγονότα στη γείτονα και πήρε άμεσες αποφάσεις με το κλείσιμο υπηρεσιών, σχολείων, καταστημάτων, ώστε να προλάβει την κατάσταση. Δε θέλουμε να φανταστούμε τι συνέπειες θα υπήρχαν αν η Ελλάδα είχε χτυπηθεί πρώτη από τον ιό και τι τραγικές καταστάσεις θα ζούσαμε με το ελληνικό σύστημα υγείας. Αν συνυπολογίσουμε τη χαλαρότητα του Έλληνα και τις ειδικές συνθήκες στην χώρα μας με την έλλειψη υποδομών, η κατάσταση ευτυχώς ακόμη παραμένει υπό έλεγχο. Η Ελληνική Κυβέρνηση έκανε στην άκρη το πολιτικό κόστος που θα έφερνε το κλείσιμο σχολικών μονάδων και καταστημάτων λιανικής πώλησης και παρότι ασφαλώς δεν μπορεί να απεξαρτηθεί από την κυρίαρχη ιδεολογία της σχετικά με τις ιδιωτικοποιήσεις (βλέπε ενέσεις εκατομμυρίων στους κλινικάρχες), πήρε κάποιες σοβαρές αποφάσεις. Άλλες λίγο καθυστερημένα και άλλες έγκαιρα.

Δεν θα ασχοληθώ περαιτέρω με τις ενέργειες της κυβέρνησης και τα επικοινωνιακά παιχνίδια των πολιτικών, όμως οφείλουμε να πούμε πως ο κορονοϊός έχει δώσει ένα γερό μάθημα στις ευρωπαϊκές πολιτικές. Η κρίση που βιώνουμε δεν αφήνει περιθώρια παρερμηνειών. Αυτό που αναδύεται είναι η ανάγκη μιας καθολικής και σύγχρονης δημόσιας υγείας. Αυτό προέχει, γιατί απλούστατα χωρίς αυτό όλα παραλύουν, έρχονται σε δεύτερη μοίρα. Χωρίς δημόσια υγεία ούτε οικονομία υφίσταται ούτε παραγωγή μπορεί να διατηρηθεί. Η κυβέρνηση είναι υποχρεωμένη να ξοδέψει πόρους προκειμένου να διασώσει το αγαθό της δημόσιας υγείας και να απαιτήσει από τους Ευρωπαίους την απαιτούμενη κάλυψη, έστω και αν άργησε μερικά χρόνια, έστω κι αν τα πιστεύω πολλών ζητούσαν το αντίθετο. Και βέβαια είναι απαραίτητο να κριθούν ως προβληματικές οι θεωρίες που θέλουν την ιδιωτικοποίηση των εθνικών συστημάτων υγείας. Ο Θατσερισμός και ο Ριγκανισμός που έφεραν την Ευρώπη στα σκαλιά των ιδιωτικοποιήσεων και του φιλελευθερισμού έχουν αποτύχει πλήρως. Τα εθνικά συστήματα υγείας επιβάλλεται να είναι ισχυρά και με τους απαιτούμενους πόρους, χωρίς φειδώ και υποτίμηση. Τώρα φαίνεται η αξία τους και η αξία της επένδυσης σε αυτά.

Πάντως οι προσλήψεις γιατρών-νοσηλευτών ακόμη να φανούν. Τα λέμε καλό Απρίλιο μάλλον. Ασφαλείς στα σπίτια λοιπόν και εκκλησία από την τηλεόραση.

Κωνσταντίνος Πουλιανός

ΔΕ ΦΟΒΟΥΜΕΣΤΕΝΕ

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΥΜΕΣΤΕΝΕ ΑΠΕ ΤΟΝ ΚΟΡΟΝΟΓΙΟ

- Οδηγίες σε άπταιστα λαγκαδούσικα -

Νίβομε καλά τα χέρια μας, δις την ώρα, με σαπούνι ή πασαλειβούμεστενε με σπίρτο.

Άμα μας τρω το μούτσουνό μας δεν το ξούμε με τα χέρια μας, μόνο πιάνομε ένα πεσκήρι και τριβούμαστε, άμα θέμενε να σουσάρομε μόνο σε χαρτομπάμπακα και μετά τη μουρδαριά την πετούμενε στα σκουπίδια. Άμα μας έρτει βηχαλάκι ή θέλομενε να φτερνιστούμενε, φράζομε τη μύτη και το στόμα με το μανίκι μας, σάμπου κάμναμε σαν ήμεστενε μικροί και μετά ξανανίβομε τα χέρια μας.

Τέλος τ' αλισβερίσια και τα σουλάτσα τα πολλά. Με τις γαζετούδες της γειτονιάς κομμένα τα καφεδόμπρικα και το κουσέλι, οι εκκλησιές εκλείσανε και πρέπει να κατασαλαγιάσομε πια στο σπίτι μας για να μη μας εύρει κι άλλο κακό. Κι άμα μας χτυπούνε την πόρτα, ξουξούδια να τους λέμε.

Προσέχομε τη μανή και τον πάππου, τους μεγάλους τους ανθρώπους που είναι πιο ευαίσθητοι, δεν τους αφήνομε τα παιδιά μας γιατί δικά μας είναι και πρέπει να τα 'χομενε σπίτι μας.

Άμαν ανοιώσομε πως είμεστενε συγκρυστασμένοι ή πουντιαζμένοι, πως έχομενε θέρμη, βήχα, συνάχι και μας πονεί ο λαιμός μας, οχονούς να πάρομε στο τηλέφωνο το γιατρό κι ευτός θα μας πει ίντα θα κάμουμε. Ίμπα και πάει κανείς στο νοσοκομείο, αλίμονο σας.

Να κλειδαμπαρωθούμενε στο σπιτικό μας, να βλέπομε τις λιλιγκιές στην τελεόραση, τον Τσιόδρα και την Θεοπούλα, υπομονή να κάμουμε για να μη μας έρθει κούπαση και γούσουρα.

Τις κουμπάνιες μας από τις μαρκέτες τις έχομενε κάμει και με το παραπάνω, χαρτιά υγείας έχομε πολλά, δεν θα πεινάσομε, ας μη λωλαγκριζόμαστε, α πίνομε κάνα βραστικό, κάνα ματζούνι, κάνα ντεπόν, α κάμουμε και τη βασκανία κι όλα θα πάνε κατ' ευκήν.

Μπορεί να γίνομενε ολόβολοι από το φαΐ που κατεβάζομε ξεπάσσαλα, μα μη μας πιάνουν αγκούσιες. Συρτικό είναι, να περάσει θε.

Βίκυ Γεωργούλη

#μένουμε αισιόδοξοι

#μένουμε ενωμένοι

Μάρτιο του 2020 κατεβάσαμε ρολά. Δεν πάμε στη δουλειά, τα παιδιά δεν πάνε σχολείο, ξυπνάμε χωρίς ξυπνητήρι. Η καθημερινότητα έχει αλλάξει κι όλοι προσπαθούμε να προσαρμοστούμε στα νέα δεδομένα, να βρούμε ρυθμό και μια ρουτίνα.

Οι μέρες ξαφνικά μεγάλωσαν και εκεί που ο χρόνος φάνταζε λίγος τώρα προσπαθούμε να τον γεμίσουμε. Κι οι ρόλοι άλλαξαν, οι άντρες αναλαμβάνουν τα ψώνια στο σούπερ μάρκετ κι αρχίζουν να αποκωδικοποιούν τις γυναικείες λίστες, σάλτσα γλυκόξινη ή μπάρμπεκιου; - η σάλτσα ντομάτας ούτε που τους περνάει από το μυαλό - κι οι γυναίκες της σειράς μας έχουν πέσει με τα μούτρα στις μαγειρικές, από λαχανοντολμάδες και πέρα - ούτε νιόπαντρες τέτοια προκοψίνη. Το διαδίκτυο έχει πάρει φωτιά και στη Λαγκάδα, η αγορά αγαθών από τους παραγωγούς και τους επαγγελματίες που περνούν από τις γειτονιές είναι μια καλή αφορμή να βγαίνουμε έξω, να λέμε μια καλημέρα, σκοντάφτοντας στα παπούτσια μας που είναι σε παράταξη στην αυλή μπροστά στις πόρτες, λες και μένουμε σε τζαμί.

Καινούριες συνήθειες αρχίζουν να αποκτούν και οι παππούδες. Μέχρι τώρα είχαμε τον Καμμένο να μας ψεκάζει, τώρα εκείνοι έχουν αναλάβει το ψέκασμα... των εξωτερικών επιφανειών του σπιτιού με διάλυμα χλωρίνης. Κατά τ' άλλα το καθημερινό τους πρόγραμμα περιλαμβάνει ενημέρωση, σωματική άσκηση Β6, φαρμακείο Β1, περιβόλι έντυπο Α και... ψέκασμα.

Αυτό που δεν έχει αλλάξει είναι η αθάνατη Ελληνίδα μάνα και γιαγιά, που αναρωτιέται φωναχτά από τα μπαλκόνια τι θα μαγειρέψουμε αύριο, αν έφαγαν τα παιδιά, αν φοράμε κάλτσες, που ετοιμάζουν λουκουμάδες στα σπίτια τους και τηλεφωνούν αναστατωμένες και μπερδεμένες και ρωτούν τι αριθμό να βάλουν στο εξοδόχαρτο για να μας τους φέρουν. Το 4, καλέ μάνα, άτομα που χρήζουν βοήθειας, που τους έχουν πέσει τα ζάχαρα. Εκείνο όμως, που πραγματικά είναι στενάχωρο είναι η θλίψη στα μάτια των παππούδων και των γιαγιάδων από την απουσία των εγγονιών τους.

Αυτή η εποχή πολλά μας επιβάλλει, όμως δείχνουμε σοβαρότητα και υπευθυνότητα για να είμαστε όλοι καλά και μαζί να συζητάμε τις εμπειρίες μας στην μετά κορωνοϊού (μ.Κ) εποχή. Αν μη τι άλλο, όταν θα βγούμε από όλο αυτό, εύχομαι γρήγορα, όλοι θα είμαστε πιο χαρούμενοι από τα αντικαταθλιπτικά που θα μας έχουν χορηγήσει, φιλόζωοι και πιο fit από τη σωματική άσκηση.

Δήμητρα Παππά

Κορωνοϊού παρεπόμενα

.....της Σεβαστής Στρογγυλού

Χάθηκε να υπάρχει ιός της φιλομάθειας, της αλήθειας, της άθλησης κ.τ.λ; Ήταν ανάγκη να παίζει ρόλο καταλύτη ο κορωνοϊός; Κάτι μου λέει ότι πάλι προπαγανδίζουν εναντίον του συμβόλου του στέμματος... Και ναι μεν από τους χοίρους απογουρουνοποιηθήκαμε, καταφεύγοντας στο μόσχο το σιτευτό, από τις αγελάδες απογαλακτιστήκαμε και μας έμεινε μόνο το βλέμμα της αγελάδας, από τις κότες από(σ)κοτιστήκαμε, έστω κι αν μας έμειναν τα αυγά, έστω και Τουρκίας, από τη Ντόλυ αποπροβατοποιηθήκαμε, άσε που ανάσαναν οι αμνοί το Πάσχα, από την κορώνα όμως; Εύκολο τ' έχεις να αποκορωνοποιηθούμε; Ή θα πρέπει όλοι να μετοικήσουμε στον Αποκόρωνα (Χανίων), κι αυτός όμως μας τα χάλασε με την ενοποίηση του Καποδίστρια, ή θα πρέπει να κινηθούμε προς δημοκρατικότερες εκφράσεις, να βρούμε λόγου χάρη ένα σύμβολο ελιάς. Αλλά πάλι αυτό παραπέμπει στο «ψωμί ελιά και Κώτσο Βασιλιά». Να δεις πάλι που κάποιο κομμουνιστόμουτρο ονόμασε έτσι τον ιό για να προπαγανδίσει εναντίον της βασιλείας. Ή μήπως είναι κάποιος εκκολλαπτόμενος πραξικοπηματίας; Λες να είναι δάχτυλος εκείνου του πολιτικού που είχε θελήσει να περάσει νομοσχέδιο για την κατάργηση ως προσδιοριστικού επιθέτου του πρίγκιπα, του βασιλιά και κατ' επέκταση της κορώνας στα πιτσιρίκια μας; Πάντως χωρίς αστεία έχω να προτείνω κάποια στοιχειώδη μέτρα για την εξάλειψη της μετάδοσης του ιού.

- Να μετονομαστεί η Κορώνη έστω σε Κοτρώνι.
- Άμεσα να διαγραφεί η παροιμιακή έκφραση «σ' έχω κορώνα στο κεφάλι μου», λες κι ο λαός είχε προβλέψει τη γιγάντωση του ιού.
- Να πάψουμε να παίζουμε εκείνο το απαράδεκτο παιχνίδι με τα νομίσματα, «κορώνα ή γράμματα» ...αν και προφητικότερα.
- Να παραλλάξουμε το στίχο στον ύμνο του έρωτα Πολυδούρη προς Καρυωτάκη
Μόνο γιατί τά μάτια σου μέ κύτταξαν
μέ τήν ψυχή στό βλέμμα,
περήφανα στολίστηκα τό υπέρτατο
τῆς ὑπαρξῆς μου στέμμα,
μόνο γιατί τά μάτια σου μέ κύτταξαν
σε ὑπαρξῆς μου θέμα
- Να γίνει παρέμβαση σε αγιογραφίες βασιλέων-αγίων και να αντικατασταθεί η κορώνα από κότινο.
- Να αντικατασταθεί η κορώνα στα καλλιστεία με στεφάνι του Μάη και να τονωθούν τα κορίτσια του Μάη.
- Να αποκτήσει ο βασιλιάς καρνάβαλος άλλη κουλτούρα και να στεφανωθεί από φάσκελα και όχι κορώνα.
- Να υπάρχει στη Βεργίνα πινακίδα στις κορώνες των βασιλέων που να λέει «προσοχή κίνδυνος μετάδοσης ιών».
- Να καταργηθούν οι «κορώνες» στα μουσικά ωδεία, έστω και με παντομιμική επικοινωνία αλλά και τα νομίσματα κορόνες.
- Άμεσα η κούκλα Σίντυ, Μίντυ και το κακό συναπάντημα να αντικαταστήσουν το διάδημα-στέμμα με καλαματιανή μαντήλα ή του Σουφλίου για να τονωθεί και η εγχώρια οικονομία.

*Δεκτές όποιες άλλες προτάσεις

ΣΤΟ ΚΟΚΚΙΝΟ

Δέκα μέρες του Μάρτη

Τα φέρνουν οι συγκυρίες μερικές φορές να βλέπουμε από κοντά τον αγώνα μερικών συνανθρώπων μας και να εκτιμούμε το λειτούργημα που κάνουν. Αναφέρομαι στο νοσοκομειακό προσωπικό, από τους γιατρούς και τους νοσοκόμους μέχρι τα πληρώματα των ασθενοφόρων.

Λόγω ασθένειας προσώπου από το οικογενειακό μου περιβάλλον βρέθηκα τις τελευταίες ημέρες να περνώ τις περισσότερες ώρες μου σε πτέρυγα του Νοσοκομείου. Τις πρώτες ημέρες (αρχές των μέτρων κατά της επερχόμενης πανδημίας), αν δεν υπήρχε η εξωτερική ενημέρωση περί ύποπτων κρουσμάτων θα έλεγα ότι υπήρχε σχετική ηρεμία, μόνο κάτι μισόλογα ξέφευγαν στις συζητήσεις που έκαναν οι γιατροί, εξέφραζαν ένα παράπονο, μια οργή γιατί κάποιιοι από μέσα έδιναν ειδήσεις που μπορεί να προκαλούσαν πανικό στο κοινωνικό σύνολο χωρίς λόγο.

Το μπουκάλι με το αντισηπτικό, το οινόπνευμα και τα γάντια, τα οποία βρίσκονταν επάνω σε ένα καροτσάκι που το μετέφεραν σε κάθε δωμάτιο, άρχισαν να εξαφανίζονται από την τρίτη ημέρα. Ο λόγος; Η υπέρμετρη κατανάλωσή τους κυρίως από τους επισκέπτες και συνακολούθως η έλλειψη σε εκείνους που τα χρειάζονταν πραγματικά. Ακούγαμε απ' έξω για απολυμάνσεις σε χώρους του νοσοκομείου και όσο να πεις μια σκιά φόβου μάς είχε καταβάλει, εμάς που είμαστε περαστικοί, φανταστείτε εκείνους που είναι ο χώρος εργασίας τους εκεί. Καπάκι έρχεται και το σύνθημα από την κυρία του κυρίου, «βγείτε στα μπαλκόνια να τους χειροκροτήσετε γιατί θυσιάζονται για εμάς».

Προς στιγμήν το σκέφτηκα ομολογώ, γιατί ως «εκπαιδευμένος» Έλληνα πολίτης, τρώω ότι μου σερβίρουν. Μετά που άρχισα να στροφάρω είπα, θα το κάνω αφού πρώτα δώσω δυο μούντζες, **μια** στον κύριο της κυρίας και στην ομάδα του και για να είμαι ειλικρινής σε όλους εκείνους που δούλεψαν και τα προηγούμενα χρόνια για να φέρουν σε αυτή τη κατάντια τη δημόσια υγεία, για τα κονδύλια που έκοψαν, για τον περιορισμό των ΜΕΘ, για τις μειώσεις του νοσοκομειακού προσωπικού, για τα πάρε-δώσε με τους φαρμακοβιομήχανους, γιατί ενώ μου λένε πολύ σωστά να μείνω σπίτι για να προφυλαχτώ, όταν έχω συμπτώματα να παίρνω τον ιδιώτη γιατρό μου - λες και είναι δεδομένο ότι όλοι έχουν αυτή τη δυνατότητα - και να μην πηγαίνω στο Νοσοκομείο φοβούμενοι ότι θα καταρρεύσει όλο το σύστημα έτσι που το κατάντησαν, για..., για..., και **μια** σε μένα γιατί τους ψήφισα, γιατί τους χειροκρότησα όταν λοιδορούσαν τα δημόσια νοσοκομεία και τώρα εμφανίζονται ως υπέρμαχοι της δημόσιας υγείας, γιατί θέλω να ακούω τις κολακείες τους, γιατί είμαι αμετανόητος, γιατί αντί να τους πάρω με τις πέτρες τους δικαιολογώ, **οπότε καλά να πάθω**. Εδώ που φτάσαμε όμως ας ελπίσουμε να το ξεπεράσουμε όσο πιο ανώδυνα και ίσως να είναι μια ευκαιρία περισυλλογής και διεκδίκησης βασικών αγαθών που έχουν εμπορευματοποιηθεί στην ιδεολογία μιας ανάπτυξης που ωφελεί τους λίγους.

Υ.Γ. Και να δείτε που στο τέλος αυτή η δοκιμασία αντί για αιτία «λιθοβολισμού» θα χρεωθεί σαν περίτρανη νίκη του «κυρίου» κι εγώ θα τα ξεχάσω όλα και θα τον ξαναχειροκροτήσω.

Ε. Σ. Αργυρούδης

Να σου πω ένα μυστικό

- Να σου πω ένα μυστικό; Φοβάμαι.
- Κι εγώ.

Είμαι νέος, έχω όνειρα, έχω όλη τη ζωή μπροστά μου και φοβάμαι μήπως μ' έβρει το κακό. Γι' αυτό αψηφώ τις οδηγίες και βγαίνω έξω· με τ' αμάξι, με τα πόδια, μόνος μου ή ακόμα και με φίλους.

Γέρασα πια, έχω ζήσει τη ζωή μου μα φοβάμαι - δεν θέλω ν' αρρωστήσω. Είδα παιδιά κι εγγόνια να μεγαλώνουν μα δεν θέλω να πεθάνω, θαρρώ δεν ήρθε η ώρα μου ακόμα. Κι αψηφώ τις οδηγίες και πάω σε φίλους για κουβέντα και καφέ, για ένα ούζο και μεζέ, βρε αδελφέ.

Είμαι μάνα και πατέρας, αδελφός και αδελφή. Και φοβάμαι. Τι 'ναι τάχα μου αυτός ο νέος ο ιός; Ειν' τα πράγματα τόσο δραματικά - ως λένε - ή υπερβάλλουν συνεχώς; Κι αψηφώ τις οδηγίες κι αγοράζω τρόφιμα μακράς διάρκειας και απορρυπαντικά και μάσκες κι αντισηπτικά, λες και έτσι θα ξορκίσω, αγαπημένε, το κακό... Λες και αν έχω γεμάτο το ντουλάπι δεν θ' αρρωστήσω ούτε εγώ...

Κι έτσι γέμισα τα ράφια, το ψυγείο, τα ντουλάπια. Γέμισα ακόμη και τ' αμάξι μου βενζίνη.

Κάτι όμως πρέπει να ξεχνώ, που είναι μάλλον βασικό.

Η τηλεόραση σκούζει όλη μέρα για τον κορονοϊό, «το δελτίο των οκτώ».

Κι από κει που 'μουν γεμάτη, νιώθω εντός μου το κενό.

- Να σου πω ένα μυστικό; Φοβάμαι.
- Κι εγώ.
- Και τώρα; Πώς κρατάς τον πανικό;

- Να σου πω ένα μυστικό;

Ο φόβος, σαν τον μοιράζεσαι, φεύγει.

Τρέχει να κρυφτεί από φόβο - τι ειρωνεία! - μην μικρύνει και χαθεί!

- Να σου πω ένα μυστικό;

Κι ας φοβάμαι το κακό, το ξορκίζω σαν σε βλέπω, σαν μπορώ και σου μιλώ, Το ξορκίζω σαν σ' αγγίζω, σαν σ' ακούω να γελάς·

Σε ανθρώπους π' αγαπάω και μπορώ και να τους πω

Πως «φοβάμαι - κι ειν' εντάξει», μόνο έτσι το νικώ!

Κι αν φοβάσαι, δεν πειράζει, απ' το χέρι σε κρατώ

Δεν υπάρχει πιο μεγάλος φόβος απ' το μυστικό.

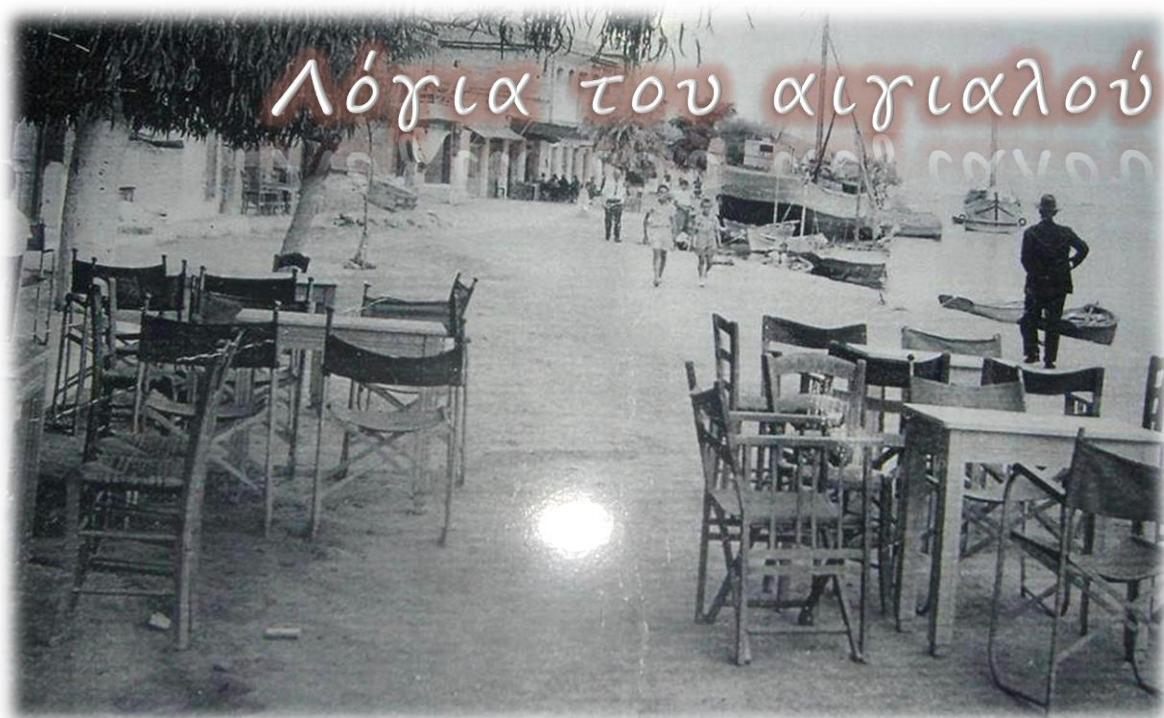
Μίλα μου λοιπόν για φόβο μα και για τη μοναξιά

Κι ύστερα μόνο αφήσου να σε πάρω αγκαλιά.

Μέρεψε μ' ένα σου χάδι το σκοτάδι της στιγμής.

Τούτο ειν' το μυστικό μου και η νίκη της ζωής.

Σοφία Θανασούλα

Πολλών δ' ανθρώπων ίδον άστρα...

«Ταππού έχεις Viber;», με ρώτησε μια φορά η εγγονή μου που είναι μακριά. Αναγκάστηκα να βάλω. Έτσι μιλάμε και βλέπομαστε.

Κάποτε, ο ξάδελφος του πατέρα μου από την Αμερική μας έστειλε μια φωτογραφία με τα παιδιά του, έγχρωμη. Πίσω από τα παιδιά ήταν ένα γυαλί που γυάλιζε. Τι είναι τούτο, ρώτησα τον πατέρα μου. Είναι τηλεβίζιον, μου είπε. Με είδε που άνοιξα το στόμα σαν χάνος και μου εξήγησε ότι με αυτό βλέπεις σινεμά από μακριά. Το χάρηκα γιατί ήμουν πολύ σινεφίλ. Πολύ αργότερα το 1969 στη Δευτέρα Γυμνασίου είδα για πρώτη φορά τηλεόραση στη Χώρα, τον Παναθηναϊκό που έπαιζε στο Γουέμπλεϊ.

Τη γενιά μου τη χαρακτηρίζω σαν τη γενιά που βίωσε τις περισσότερες αλλαγές. Από το φανάρι στο ψυγείο πάγου και στο ηλεκτρικό ψυγείο. Οι μανάδες με το τσουβάλι να τυλίξουν το κομμάτι της παγοκολόνας. Η χαρακτηριστική

σφυρίχτρα του Κουκούλη που έφερνε τον πάγο με το μεταποιημένο στρατιωτικό φορηγό ακόμα ηχεί στα αυτιά μου. Ο Γιάννης ο Φαγάς, το μίμιστρο - φοβερός μίμος, έκανε ακριβώς τη σφυρίχτρα και μπέρδευε τις μανάδες. Από τη γκαζόλαμπα στο ηλεκτρικό φως. Μην ξεφυσάς θα σβήσεις τη λάμπα. Από τα σίδερα με το κάρβουνο στο ηλεκτρικό σίδερο. Από το λούσιμο στο σκαφίδι και το κουβάλημα του ζεστού νερού απ' έξω που ήταν το μισοβάρελο-τζάκι στο θερμοσίφωνα, εκεί στα τέλη του Γυμνασίου. Από το ψήσιμο στα ξύλα, στις τρομπριστές γκαζιέρες κι από τα πετρογκάζ στην ηλεκτρική κουζίνα (ELCO Βαγιωνής). Από τις λαμαρίνες που πηγαίναμε στους ξυλόφουρνους της άμιας Μαρουλιώς του Χαβιάρα και της άμιας Μαρουλιώς στην Αγια-Σοφιά στο ηλεκτρικό αλουμινένιο φουρνάκι και στο φούρνο της ηλεκτρικής κουζίνας. Από το μανιατό της Μαριάνθης στο σταθερό, στο κινητό, στο Viber, στο Skype. Από τις αριθμητικές πράξεις με το νου και το χέρι στα κομπιουτεράκια και τους υπολογιστές. Από τις εγκυκλοπαίδειες στο ίντερνετ. Από τα γράμματα του ταχυδρομείου στα email, τα messenger, το facebook. Από τις ταχυδρομικές επιταγές στις πιστωτικές κάρτες και το e-banking. Από τον εξάντα στο GPS και την αυτόματη οδήγηση. Από τα λεωφορεία και τα ταξί στα ιδιωτικά αυτοκίνητα.

Και τι δεν είδαμε. Αυτούς της γενιάς μου, που ισχυρίζονται ότι τα παιδικά μας χρόνια ήταν καλύτερα από τα τωρινά μην τους πιστεύετε. Τα θεωρούμε καλύτερα γιατί απλώς είμαστε μικροί. Η νοσταλγία είναι!!!

Μανώλης Κάλλας

Μια γεύση αθηναϊκού «κοκούνινγκ»

Αν πέρυσι μου έλεγες ότι τον Μάρτιο του 2020 τα σχολεία στην Ελλάδα θα έκλειναν, ότι τα μαγαζιά θα κατέβαζαν ρολά, ότι θα κλειδαμπαρωνόμασταν στα σπίτια μας, ότι θα ψωνίζαμε λίγοι-λίγοι με κάρτα, ότι τα γάντια και τα αντισηπτικά θα γίνονταν είδος πολυτελείας κι ότι μια χειραψία ίσως να αποτελούσε κίνδυνο για τη δημόσια υγεία εξαιτίας ενός θανατηφόρου ιού, θα σε κοιτούσα για λίγο σιωπηλή, θα βίδωνα στο πρόσωπό μου το ίδιο χαμόγελο με αυτό στα έξι μου - όταν άνοιγα συσκευασία δώρου και έβλεπα ρούχα αντί για παιχνίδια - και θα απομακρυνόμουν διακριτικά. Είπαμε, καλή η επιστημονική φαντασία αλλά όχι κι έτσι. Κι όμως... Να που ο αόρατος Γκοτζίλα αποφάσισε να κάνει τουρ. Ήρθε, λοιπόν, κατσικώθηκε σαν κακιά πεθερά και στη γηραιά ήπειρο, και άρχισε να ελέγχει αν η ανεπρόκοπη που πήρε το γιουκάκι της έχει κάνει καλά τα σοβατεπί. Και δεν αστειεύεται καθόλου, όπως φάνηκε από τη συμπαθεστάτη γειτόνισσά μας, την Ιταλία.

Γράφω στον υπολογιστή μου και υποσυνείδητα αναρωτιέμαι αν το πληκτρολόγιο είναι εντελώς καθαρό. Ουδείς λόγος ανησυχίας μεν, τόσες μέρες σπίτι είμαι, σημαντικό πράγμα η πρόληψις δε. Παίρνω το πανάκι με το απολυμαντικό, καθαρίζω το πληκτρολόγιο, κατόπιν παίρνω το πανάκι με το οποίο καθαρίζω το πανάκι που καθάρισα το πληκτρολόγιο και αμέσως μετά παίρνω το τρίτο πανάκι με το οποίο καθαρίζω το πανάκι με το οποίο καθαρίζω το πανάκι που καθάρισα το πληκτρολόγιο. Παπούτσια δεν έχουμε πια, τα κάψαμε στην εξώπορτα. Είτε το πούμε «καραντίνα», «Κωσταλέξι με Ίντερνετς», «άραγμα στο σπίτι» ή «κοκούνινγκ», όπως μας πληροφόρησε και ο πρωθυπουργός μας σε μια προσπάθεια να κάτσει στο ίδιο τραπέζι με τη νεολαία, το μήνυμα είναι ένα και ξεκάθαρο: «Παλουκωνόμαστε στα σπίτια μας για να προστατέψουμε τους συνανθρώπους μας που δεν στάθηκαν τόσο τυχεροί με την υγεία τους όσο εμείς.»

Έχει και τα καλά της η σπιτοκατάσταση, πάντως. Μπορείς να ανακαλύψεις στον προσωπικό σου χώρο πράγματα την ύπαρξη των οποίων αγνοούσες, όπως ότι έχεις τσοπ στικς, αβγοδάρτη, βαφλιέρα, σχέση ή παιδί. Εκτός από το να κάνεις αγιασμό με Dettol, μπορείς να δεις ταινίες και σειρές, να διαβάσεις βιβλία ή να ντύσεις τον χοντρό σου γάτο μούμια με χαρτί υγείας. (Αστειεύομαι, φυσικά. Για την τελευταία ντουζίνα ρολά έβαλα υποθήκη το νεφρό μου. Αν το μόνο πράγμα που επιβίωνε μες στους αιώνες ήταν οι κατάλογοι πωλήσεων των καταστημάτων, οι μελλοντικοί ανθρωπολόγοι θα αποφαίνονταν ότι το 2020 μάς πήγε όλους παγκοσμίως σερπαντίνα.)

Όπως οι περισσότεροι, δουλεύω μέσω Διαδικτύου. Κάθε φορά που συνδέομαι με τη φροντιστηριακή μου τάξη και κοιτάζω τα παραθυράκια της οθόνης νιώθω σαν διασταύρωση Μπαμπινιώτη με Χατζηνικολάου: «Ναι; Συνδεόμαστε τώρα με τον Νικολάκη, που θα μας πει τους αρχικούς χρόνους του “τάττω”», «Ελενίτσα, τι έχεις να δηλώσεις για τη δομή της δεύτερης παραγράφου;», «Τάκη, κάτσε ήσυχα αλλιώς θα πάρω στο Skype τη μάνα σου.»

Περίεργα πλάσματα τα παιδιά. Δυο βδομάδες πριν προσεύχονταν να κλείσουν τα σχολεία για να λιώσουν στο Play Station. Τώρα τα θέλουν ανοιχτά.

Αθηναϊκό κοκούνιγκ, λοιπόν. Φύσει σπιτόγατα και αγχώδης, μου αρέσει που μπορώ αυτές τις μέρες να απλωθώ στον καναπέ χωρίς να πετάγομαι πάνω ανά δεκάλεπτο, που τρώω μεσημεριανό καθιστή, χωρίς να κοιτάζω το ρολόι μου. Που για λίγο σταμάτησα να τρέχω προς μια διαρκώς κινούμενη γραμμή τερματισμού. Που μπορώ να δώσω στον εαυτό μου τον χρόνο που τελικά τόσο πολύ φαινόταν να έχει ανάγκη.

Δε θα ισχυριστώ ότι τα πράγματα είναι εύκολα. Η στρίγγλα έχει έρθει με κάμποσα μπαούλα μπαγάζια και φαίνεται ότι θα μείνει κι άλλο στη χώρα μας, να λιαστεί και να πάρει βιταμινούλα D. Θα μας ζορίσει. Θα μας ανακατέψει. Αλλά θα φύγει. Και τότε θα βγούμε από το κουκούλι μας. Ελπίζω πεταλούδες.

Ασημίνα Πάσσα

Η Παστρικοθοδώρα

* *Κείμενο με εκπαιδευτικό προσανατολισμό αλλά αυστηρώς ακατάλληλο για ανηλίκους.*

Ιού εποχή. Ανησυχώ. Αρχίζει να με πιάνει δυσφορία από τον αέρα απολύμανσης που αποπνέει το σπίτι. Η εκτυφλωτική λάμψη ξεχύνεται από παντού με τόση ορμή που η πρεσβυωπία μπροστά της ωχριά κι η φρεσκάδα αναδύεται με τέτοια θρασύτητα που καίγεται το φαΐ και χαμπάρι δεν παίρνω. Μα το χειρότερο είναι ότι αρχίζουν να μου γίνονται συνήθεια αυτά που σηκώνεσαι από το κρεβάτι κοψομεσιασμένος και η πρώτη σου δουλειά - αντί να βάλεις απάνω τον καφέ να 'ρθεις να στανιάρεις - είναι να βγάλεις τα στρωσίδια να τ' αερίσεις και να σαπουνίζεις σαράντα φορές τη μέρα τα χέρια σου τραγουδώντας κάθε φορά το ρεφραίν του «φιλί φιλί με σκοτώνεις».

Όμως... ανανέωσα την γκαρνταρόμπα μου χωρίς να ξοδέψω φράγκο, γέμισαν τα συρτάρια μου μπλούζες και παντελόνια πουά μπατίκ από τις χλωρίνες, δικαιώθηκα με τα κομμένα φιλιά και τις αγκαλιές που από παιδάκι μου κάθονταν στο λαιμό και γλίτωσα από τα τρέχα απάνω - τρέχα κάτω του μιανού και τ' αλλουνού. Κι η μάνα μου είναι πιο περήφανη από ποτέ που αξιώθηκε, λέει, να με δει παστρικοθοδώρα.

Η Σάρα Μπερνάρ στον ομώνυμο ρόλο της Θεοδώρας του Σαρντού το 1884

Βρε, μάνα, η Θεοδώρα ήτανε παστρικιά – καταλαβαίνεις πώς το λέω – και θεατρίνα και στριπτιζού, μετά το τέλος κάθε παράστασής της κυκλοφορούσε ανάμεσα στους θεατές τσιτσίδι, μόνο με μια σταλιά ποδίτσα στα επίμαχα – τα κάτω – και όταν τελείωνε το πέρα δώθε, ξάπλωνε κατάχαμα κι εκείνοι την έραιναν με κριθάρι και ξαμολούσαν τις χήνες να

το τρώνε από πάνω της, και με τούτα και με κείνα τα σκέρτσα ξελόγιασε τον Ιουστινιανό το Μέγα, ο οποίος όταν χήρεψε έκανε μια φωτογραφική νομοθετική ρύθμιση για να μπορούν οι αυτοκράτορες να παντρεύονται θεατρίνες κι έτσι της έβαλε την κουλούρα. Και σαν έγινε αυτοκράτειρα, μάζωξε τις πόρνες και τις χωρισμένες σε ένα ο Θεός να το κάνει φιλανθρωπικό ίδρυμα, όπου τις κρατούσε κλειδαμπαρωμένες – εξ ου και το ξεπάστρεμα – και τις υπέβαλε σε ασκήσεις αγνότητας, τέτοιες που οι άμοιρες πηδούσαν από τα μπαλκόνια για να γλιτώσουν, όσο εκείνη βέβαια συνέχιζε τις πομπές της.

Γούρλωσε τα μάτια της η μάνα μου από το στριπτιζού κι εδώ, της βγήκε ο καφές από τη μύτη εκεί κάπου στις χήνες και στις πομπές με απόβγαλε με ένα ξέπνοο «άμε κόρη μου στο καλό και με ρέγουλα οι δουγειές κι άμαν είναι να πάμενε ας πάμενε ξεκούραστες».

Ματρώνα Αποστολίδη

Ο αριθμός 21

19 Μαρτίου 2020. Αυτό που δεν μπόρεσε να αντέξει ο Αλέκος εξ αρχής είναι το κλείσιμο των εστιατορίων λόγω κορωνοϊού και την απουσία των τυροκεφτέδων από τη ζωή του. Έτσι αποφασίζει να πάρει την κατάσταση στα χέρια του. Ζυγίζει, πλάθει και τηγανίζει ολοστρόγγυλους και λαχταριστούς τυροκεφτέδες. Και το ρολόι έγραφε 21:21.

Βροχή περνούν από μπροστά μου εικόνες και λόγια ανθρώπων στην κορωναιϊκή εποχή που διανύουμε και πολλαπλές εκρήξεις συμβαίνουν στις νευρικές μου εγκεφαλικές συνάψεις. Τις προάλλες άκουσα μεταξύ σοβαρού και αστείου ότι ο ιός είναι εφεύρεση των γυναικών για να αναγκάσουν τους άντρες τους να ασχοληθούν με τις δουλειές του σπιτιού. Αμ το άλλο, ότι το έριξαν οι δικηγόροι για να βγάσουν αβέρτα τα διαζύγια, λες και ήταν απαραίτητο.

Από την άλλη, με μεγάλη μου ευχαρίστηση παρατηρώ ότι αρχίζουμε και οργανωνόμαστε. Γνωρίζουμε τι έχουμε να κάνουμε την επόμενη μέρα. Μένουμε σπίτι! Μοιράζουμε δουλειές, καθήκοντα και αρμοδιότητες, ασχολούμαστε με τα παιδιά, τις ανάγκες τους, την ψυχαγωγία τους, βρίσκουμε χρόνο για τον εαυτό μας - πόσοι ως τώρα ασχολούμαστε πραγματικά με εμάς, την ψυχή και το μυαλό μας; - αφιερώνουμε χρόνο στην οικογένειά μας και στις μικρές χαρές της ζωής.

Και αίφνης έρχεται στο νου μου ο μύθος του αριθμού 21, που είχα διαβάσει πρόσφατα σε ένα επιστημονικό άρθρο. Βρε, λες να επαληθευτεί; Αλήθεια έχετε αναρωτηθεί πόσες μέρες χρειάζονται για να αποκτήσουμε μια καινούρια συνήθεια; Ο Maxwell Maltz, πλαστικός χειρουργός τη δεκαετία του '50 παρατήρησε ένα επαναλαμβανόμενο μοτίβο στους ασθενείς του. Ασθενείς με επέμβαση στη μύτη χρειάζονταν 21 ημέρες για να συνειδητοποιήσουν το νέο τους πρόσωπο. Αντίστοιχα, ασθενείς που είχαν υποστεί ακρωτηριασμό χρειάζονταν 21 ημέρες για να αποδεχτούν τη νέα κατάσταση. Οι παραπάνω παρατηρήσεις και εμπειρίες τον έκαναν να αναρωτιέται για τη δική του προσαρμοστική περίοδο που απαιτείται για να αλλάξει συνήθειες και συμπεριφορές. Μετά από καταγραφή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι χρειάζονται τουλάχιστον 21 ημέρες. Το 1960 εξέδωσε βιβλίο, το οποίο πούλησε πάνω από 3 εκατομμύρια αντίτυπα. Πολλοί υιοθέτησαν τη θεωρία του Maltz και άρχισαν να τη διαδίδουν σαν «κουφό τηλέφωνο», καταλήγοντας στο «απόλυτο 21» και όχι στο «τουλάχιστον 21» για τις ημέρες. Και εκεί πέφτουμε στην παγίδα... Ο μύθος απλωνόταν και παγιωνόταν η άποψη ότι αν αρκετοί άνθρωποι λένε κάτι αρκετές φορές, τότε ο καθένας αρχίζει να το πιστεύει. Άλλωστε και σε ποιον δε θα άρεσε να αλλάξει τη ζωή του σε 21 ημέρες;

Οι 21 ημέρες αποτελούν μύθο που πιθανόν βολεύει κάποιους. Οι ερευνητές μίλησαν για ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ 21 ΗΜΕΡΕΣ, σημειώνοντας πως όσο πιο ριζική είναι η αλλαγή που επιδιώκουμε τόσο περισσότερος χρόνος απαιτείται. Μην αγχώνεστε! Χρόνος υπάρχει. Μένουμε περισσότερο από 21 ημέρες στο σπίτι γιατί έτσι πρέπει και γιατί η πρώτη αλλαγή που πρέπει όλοι να επιδιώξουμε είναι να επιδείξουμε υπευθυνότητα, να αναθεωρήσουμε, να αναστοχαστούμε και να επανασχεδιάσουμε. Όσο χρειαστεί για να είμαστε όλοι εδώ, υγιείς για το restart. Και το ημερολόγιο γράφει 21 Μαρτίου 2020.

Δήμητρα Παππά

Η παλιά μας πόλη

Οι ψείρες και η πανδημία

Ο δάσκαλος, Γιώργος Χρήστου, θυμάται...

Το έκτακτο αυτό φύλλο της Ανέμης με αφύπνησε από τον εγκλεισμό λόγω ιού και άλλο που δεν ήθελα αφού απασχόληση γυρεύω, πέραν των κηπευτικών μου δραστηριοτήτων. Έδιωξα λοιπόν όλες τις ζοφερές σκέψεις της πανδημίας και πήγα άλλη μια φορά πίσω στα χρόνια της δασκαλικής μου θητείας στην αγαπημένη Λαγκάδα.

Στην αρχή λοιπόν της πρώτης μου σχολικής χρονιάς, έρχεται στο σχολείο μια αξιόπιστη και αξιόλογη κυρία και αφού με παίρνει μακριά από άλλους, αρχίζει να μου μιλά για την επιδρομή ψειρών στο σχολείο μας! Έμεινα κυριολεκτικά στήλη άλατος. Τριάντα χρονών νέος τότε, για πρώτη μου φορά άκουγα και αντιμετώπιζα τέτοιο πρόβλημα. Ούτε μικρός αλλά ούτε και μεγάλος είχα κολλήσει, δεν είχα καν δει τέτοιο πράγμα. Θυμόμουν μόνο τις διηγήσεις της μάνας μου, που έλεγε για την επιστροφή του πατέρα μου από το μέτωπο στον πόλεμο του '40, ο οποίος ήταν γεμάτος ψείρες και τρόμαξε να τον καθαρίσει. Οι γυναίκες τότε, με μόνο όπλο το σαπούνι και την έμφυτη καθαριότητα που είχαν, κατάφεραν να τις εξαλείψουν. Να αναφέρω εδώ πως οι ψείρες ήταν εισαγόμενες στην Ελλάδα από τους τουρίστες, που μόδα ήταν να έρχονται τότε στην πατρίδα μας και ποτέ τους να μην... πλένονται.

Η επόμενη μου κίνηση μετά την ομολογία ήταν να τις δω. Η κυρία λοιπόν φωνάζει το γιο της και μου δείχνει τις κόνιδες, αφού τις ψείρες τις είχε αφαιρέσει. Με πληροφόρησε δε ότι τα αγαπημένα τους σημεία που γεννούν είναι οι φαβορίτες και κάτω στο σβέρκο. Λωλάθηκα, φοβήθηκα και αμέσως πήρα κάποια μέτρα που εκείνη τη στιγμή σκέφτηκα. Φώναξα τις μητέρες και τις ενημέρωσα για συστηματικό έλεγχο και καθαριότητα των παιδιών, απολύμανση του σχολείου με σχολαστική καθαριότητα και

τέλος ανέσυρα την τέχνη που μας είχε μάθει ο δικός μας δάσκαλος, αυτήν του... κουρέα με μηχανή. Επειδή στα χρόνια μας δεν είχαμε λεφτά για κουρέα, είχε αγοράσει το σχολείο μια κουρευτική μηχανή χεριού, ο δάσκαλος μάς εκπαίδευσε και κατά διαστήματα μας έκανε γουλί. Έτσι, κάποιος από τη Λαγκάδα μου έφερε μηχανή και σε λίγες ώρες οι λεβέντες μου, τα αγόρια, είχαν μετατραπεί σε φωτεινούς σηματοδότες. Κι από τότε η ειδικέυσή μου ήταν τέλεια, αφού μπορούσα, από την κόνιδα και από δέκα μέτρα να αναγνωρίσω τον... ψειριάρη.

Η κατάσταση ύστερα από αυτήν την κινητοποίηση έγινε ελεγχόμενη και σπάνια εμφανίζονταν οι ψείρες για να κολλήσουν παιδιά. Όσον αφορά σε μένα, για χρόνια είχα τον τεράστιο φόβο μη τυχόν και πάω στο καφενείο και με δουν οι χωριανοί με ψείρες... να κάνουν περίπατο στο κεφάλι μου. Τότε λοιπόν υπήρξε μια μεγάλη κινητοποίηση και συνεργασία από όλους τους γονείς με άριστα φυσικά αποτελέσματα. Μήπως αυτό μας λέει κάτι με το σημερινό ιό, που αντιμετωπίζει η πατρίδα μας και όλες σχεδόν οι χώρες; Μήπως χρειάζεται ατομική, συλλογική και προπαντός κρατική ευθύνη, για να γλυτώσουμε με τις λιγότερες απώλειες από αυτήν την πανδημία;

Βέβαια υπάρχει και το φαιδρό πράγματος, τουλάχιστον σε μένα, να αλλάζω δρόμο στο περπάτημα μόλις βλέπω συνανθρώπους μου, λες και θα με κολλήσουν ξαφνικό... θάνατο. Τι να πω δε για την κλεισούρα της γυναίκας μου, της Δέσποινας, που τώρα είμαι ο μοναδικός της σχεδόν σύντροφος στο παιχνίδι και στην παρέα και συνεχώς θέλει να παίζει... εκείνη τη μαμά κι εγώ το... παιδάκι της.

Τέλος μένει να δούμε πώς θα αντιδράσει η δημόσια υγεία και πόσο έπρεπε και πρέπει να την προσέξουν, μιας και ο λαός σ' αυτήν κυριολεκτικά κρέμεται.

ΥΠΟΚΛΙΝΟΜΑΙ σ' όλο το νοσηλευτικό προσωπικό, στους αφανείς αυτούς ήρωες, που έχουν σηκώσει το βάρος της υγείας του λαού μας και τους οποίους δεν πρέπει να ξεχάσουν σαν θα έρθει η ώρα.

ΥΠΟΚΛΙΝΟΜΑΙ στους εργαζόμενους στην παραγωγή και τη διάθεση αγαθών, που εργάζονται σ' αυτές τις δύσκολες ώρες για όλους εμάς που καθόμαστε στην ασφάλεια του σπιτιού μας, στην αστυνομία, στο λιμενικό και στο στρατό, που είναι στο πόδι για να λειτουργήσει το κράτος - έστω και δύσκολα - και να αντιμετωπίσει αυτή την λαίλαπα, που εύχομαι να την ξεπεράσουμε με όσο το δυνατόν λιγότερες απώλειες.

ΣΤΗ ΛΑΓΚΑΔΑ ΤΗΣ ΧΙΟΥ

Έλα να κάτσουμε ξανά στην πεζούλα
να έρθουνε πλάι μας τα παιδικά καλοκαίρια,
σα φαναράκια ανάβουν ακόμα κάτι νύχτες.
Μας σφραγίσανε τρεχάλες μεσαριά στον κάμπο
τραμπάλα σε μια φέτα καρπούζι,
ξύλινες βαρκούλες από φλούδες πεύκου
επιπλέουν ακόμα στην ματιάς το άδολο μέρος.
Η κληρονομιά του καλοκαιριού μάς ανήκει.

Της Παναγιάς καθισμένοι στην πατρογονική πεζούλα
ένας σκορπιός καταπάνω σου ερχόταν.
Κάναμε γύρω του ένα κύκλο με οινόπνευμα,
μ' ένα σπέρτο τού φορέσαμε πύρινο στεφάνι
και μόλις το αδιέξοδο ένωσε, έστριψε το κεντρί
καταπάνω του
διαλέγοντας αυτόχειρο τέλος.

Αυτή την πεζούλα, αδελφέ μου
πιάσαμε να τη χωρίσουμε πέτρα πέτρα,
να χτίσει από 'κει ο καθένας
πέτρα πέτρα το δικό του ναό.

Πέτρες κατάφατσα

Σπάσιμο

Κατεδάφιση

Χτίσιμο εξαρχής

Όμως χώρια

Σκέτα ντουβάρια

Μόνο.

Αν εμφανιστεί ξανά ο τσακωμός
γύρω του να ρίξουμε τα καλοκαίρια εκείνα,
να τον κυκλώσουν, αναμμένο οινόπνευμα ολόγυρα.
Να γυρίσει το κεντρί καταπάνω του,
μοναχός να τελειώσει.

Πέτρος Πολυμένης

ΛΟΓΟ...
ΤΕΧΝΗΜΑΤΑ

Γράφει η

Ματρώνα Αποστολίδη

Ώρες συσκότισης

Οι παρέες σου θα σε φάνε, μου 'λεγε η μάνα μου αλλά ποιος της έδινε σημασία. Μια φορά μόνο το πίστεψα, ένα μεσημέρι καλοκαιριού που ήρθε τρέχοντας στο μόλο που κολυμπούσα, μ' άρπαξε και μ' έσυρε στον πάτο του σπιτιού. Έτσι λέγαμε κατά παράδοση το υπόγειο. Τότε δεν ήξερα ότι είναι συνώνυμα. Νόμιζα ότι το έλεγαν έτσι γιατί όποιος κλειδώνεται εκεί μέσα καταποντίζεται. Αυτό το κλείδωμα ήταν η πιο τρομακτική απειλή στα χρόνια της ατίθασης παιδικότητάς μου.

Ιούλιος ήταν κι είχε μαζευτεί σύσσωμο το τσούρμο στο χωριό. Εγώ στα εφτά, ανεξάρτητος παντού. Άλλωστε ήμουν γηγενής, σκληραγωγημένος από τα γεννοφάσκια μου, τα ήξερα τα κατατόπια. Η ώρα μία είχε περάσει κι ήταν ρητός και απαράβατος όρος για όλους μας να έχουμε βρει ως τότε το δρόμο για το σπίτι. Μα ο διαγωνισμός της βουτιάς στο μόλο δεν είχε τελειώσει ακόμα. Πήραμε την παράταση αφ' εαυτού μας, αν και ξέραμε πως θα το πληρώναμε.

Ξάφνου βλέπουμε ένα λεφούσι από φουστάνια να έρχεται προς το μέρος μας γνέφοντας και ουρλιάζοντας. Οι μανάδες, αγριεμένες, σε έξαλλη κατάσταση. Στη θάλασσα μπήκαν, τράβαγαν έναν έναν έξω κι εξαφανίζονταν προς κάθε κατεύθυνση. Μ' άρπαξε κι εμένα η μάνα μου από το μπράτσο, καθώς είχα μείνει μαρμαρωμένος στη θέση μου, έτοιμος ήμουν για την τελευταία μου βουτιά. Σημασία δεν έδωσε για τα ρούχα μου που ήταν πεταμένα πάνω σε μια πέτρα. Αλαφιασμένη με τράβαγε βιαστικά προς το σπίτι, δυο δυο κατεβήκαμε τα σκαλιά για το υπόγειο, σχεδόν κουτροβαλώντας. Πάει, τελείωσε, τούτη τη φορά δε θα πέσει απλώς παντόφλα, θα με κλειδώσει στον πάτο, σκέφτηκα.

Μέσα στο υπόγειο ήταν κι η γιαγιά κι ο παππούς, οικογενειακό προβλεπόταν το δικαστήριο. Έκλεισε την πόρτα η μάνα και ξέσπασε σε

λυγμούς. Απόρησα. Η γιαγιά στοίβαζε σ' ένα ράφι γάλατα, μπισκότα και κονσέρβες, σε κανένα από τα καινούρια της χούγια πήγε το μυαλό μου. Τα παράτησε κι έτρεξε κοντά της. Την έπιασε από τους ώμους και της έλεγε κάμε κουράγιο, έχει ο Θεός, ό,τι γίνει για όλους θα γίνει και για μας.

Τα λεπτά περνούσαν βασανιστικά, δίκη δε γινόταν. Είχα αρχίσει να τρέμω. Θεσ η αγωνία μου, Θεσ η υγρασία του πάτου κι η γύμνια μου, δεν ξέρω. Πήγα δίπλα στον παππού που καθόταν αμίλητος παράμερα, πάνω σε ένα σωρό από στρωσίδια. Κόλλησα δειλά δίπλα του, ξεδίπλωσε μια κουβέρτα, με τύλιξε και με πήρε αγκαλιά. Μαζί με τη θέρμη της επαφής ένιωσα και μια ανακούφιση. Να δεις, δε θα 'μαι εγώ το πρόβλημα.

Τι έγινε, παππού, ρώτησα σιγανά. Επιστράτευση, παιδί μου, τον πήραν τον πατέρα σου φαντάρο, ψέλλισε. Περίεργο μου φάνηκε, φαντάροι πάνε τα παλικάρια, ο Γιώργης, ο Παναής, ο Μανώλης, ο μπαμπάς είναι γέρος. Αυτό το γέρος με έκανε και δε μίλησα. Οι Τούρκοι, γιε μου, συνέχισε με τρεμάμενη φωνή ο παππούς, πατήσανε αδερφικά μας χώματα. Ήρθανε οι δικοί μας και πήρανε όλους τους άντρες από το χωριό. Τους μοιράσανε τα όπλα και τους πήγανε στη Χώρα. Συντετριμμένος ήταν ο παππούς, τα μάτια του γυάλιζαν μες τη σκοτεινιά του πάτου. Συννέφιασα για τα καλά κι εγώ. Να τα μας, δίκιο είχε η γιαγιά κι εμείς την κοροϊδεύαμε. Μας τα 'λεγε, πως δαύτοι μπέσα δεν έχουνε, γκισούρηδες μας λένε ακόμα, θα μας κάνουνε κανένα γιουρούσι και δε θα ξέρουμε από πού να φύγουμε. Κι εμείς γυρίζαμε νωρίς το βράδυ στο σπίτι, καλού κακού, μην έρθουνε ξαφνικά, μας αρπάξουνε και μας κάνουνε γιουσουλφάκια. Όχι πως ξέραμε τι σήμαιναν όλ' αυτά αλλά η γιαγιά τα έκανε να ακούγονται τρομακτικά.

Παππού, δεν πιστεύω οι Τούρκοι να τον βρουν το μπαμπά, θα ξέρει να κρυφτεί καλά, όπως κρύβομαι κι εγώ όταν με σημαδεύουν οι φίλοι μου με τη σφεντόνα, ε; Θα 'ρθουνε κι εδώ, γι' αυτό κρυφτήκαμε στον πάτο; Κι άμα μας βρούνε τι θα μας κάνουνε; Πολλές οι έννοιες μου, όρεξη δεν είχε ο παππούς να απαντήσει. Ένα ξερό ποιος ξέρει παιδί μου, η Παναγιά να βάλει το χέρι της είπε για όλα. Έχει γούστο να μείνω ορφανός. Βοή στη μοίρα μου κι η μάνα, όταν λείπει ο πατέρας, γίνεται στριμμένη. Για την ορφάνια δε μίλησα, μια λέξη όμως βούιζε σ' αυτιά μου. Τι είναι επιστράτευση, παππού; Πόλεμος, παιδί μου, πόλεμος.

Δεν ξέχασα ποτέ πού έμαθα τη λέξη επιστράτευση. Θυμάμαι ακόμα ότι τη συλλάβιζα από μέσα μου δεκάδες φορές εκείνα τα μερόνυχτα που μπαινοβγαίναμε στον πάτο με το λιγοστό φως. Η συσκότιση έληξε, ανεβήκαμε στο σπίτι, ο πάτος αποκαταστάθηκε στο μυαλό μου, ο μπαμπάς γύρισε σώος και αβλαβής κι εγώ ούτε πόλεμο ξανάπαιξα με τους φίλους μου ούτε σφεντόνα ξανάπιασα από τότε.

ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ

για έγκλειστους λόγω κορονοϊού

από τη Βασιλεία Ν. Αποστολίδη

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
2	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
3	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
4	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
5	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
6	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
7	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
8	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
9	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
10	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
11	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
12	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

1. Τη φορά η βασίλισσα στο κεφάλι
3. Δεν μπόρεσαν να τους παρακολουθήσουν όλους διά ζώσης οι χριστιανοί
- 6α. Η ώρα του Σωτήρη Τσιόδρα
- 6β. Μας τις έκλεισαν και δεν πίνουμε πια τα ουζάκια μας
8. Αυτό το χαρτί έχει γίνει ανάρπαστο τελευταία από τα ράφια των αγορών

ΚΑΘΕΤΑ

1. Το μπόλι στη γλώσσα των γιατρών
3. Τα κίτρινα ..., τίτλος γνωστής ελληνικής ταινίας
5. Με μια λέξη το «κλειδώσου μέσα και μη βλέπεις άνθρωπο»
10. Μάρκα γνωστού αντισηπτικού (ξένη λέξη) που μας έχει γίνει εμμονή
13. Η ... του Ζορό

ΑΝΕΜΟ... μαγειρέματα (ΧΛ λόγω Πάσχα)

από τη Βασιλεία Φραγκάκη

Κουλουράκια της Λαμπρής

γλυκά

- 400 γρ. βούτυρο Φυτίνη
- 2 ποτήρια ζάχαρη
- 1 ποτήρι γάλα χλιαρό
- 1 ½ φακελάκι αμμωνία
- 6 αυγά
- 1 κρόκος αυγού για το άλειμμα
- 2 βανίλιες
- ¼ κουταλάκι του γλυκού μαστίχα σκόνη
- 1-2 φακελάκια μπέικιν πάουντερ
- ½ ποτηράκι του κρασιού κονιάκ
- ξύσμα από λεμόνι ή πορτοκάλι
- αλεύρι όσο σηκώσει για να μην κολλάει η ζύμη στα χέρια

Εκτέλεση

Χτυπάμε στο μίξερ το βούτυρο με τη ζάχαρη να αφρατέψουν και ρίχνουμε ένα-ένα τα αυγά. Στο χλιαρό γάλα ρίχνουμε την αμμωνία και τα προσθέτουμε σιγά-σιγά στον κάδο του μίξερ. Ρίχνουμε και το κονιάκ, τη μαστίχα και το ξύσμα και αφού χτυπηθούν όλα μαζί, σταματάμε το μίξερ. Στη συνέχεια προσθέτουμε το αλεύρι και το μπέικιν και ζυμώνουμε με τα χέρια, τόσο ώστε να μην κολλάει η ζύμη. Πλάθουμε ό,τι σχέδιο θέλουμε, αλείφουμε με τον κρόκο, αφού τον αραιώσουμε με λίγο νερό και ψήνουμε στους 170°.

Μαγειρίτσα

Υλικά

- μια συκωταριά από το κατσικάκι
- ένα κεφαλάκι και ο λαιμός
- εντεράκια
- ¼ του κιλού μοσχαρίσιο συκώτι
- ένα ξερό κρεμμύδι
- 10 κρεμμυδάκια φρέσκα
- 2 μαρούλια
- 1 ματσάκι άνηθο
- 2 φλιτζανάκια του καφέ ρύζι
- αλάτι
- πιπέρι
- αυγολέμονο
- 2 κουταλιές της σούπας βούτυρο
(προαιρετικά)

Εκτέλεση

Βράζουμε το κεφαλάκι και το λαιμό και αφαιρούμε τον αφρό από την κατσαρόλα. Ψιλοκόβουμε τα συκωτάκια, τα πλένουμε, τα ζεματάμε μια δυο φορές και τα στραγγίζουμε. Τα εντεράκια τα ανοίγουμε με ένα ψαλίδι, τα ψιλοκόβουμε, τα ξεπλένουμε και τα τρίβουμε με λεμόνι. Τα ζεματάμε και τα στραγγίζουμε κι αυτά. Ψιλοκόβουμε και τα κρεμμύδια, τα ξεπλένουμε με λίγο νερό και τα στραγγίζουμε. Τσιγαρίζουμε τα εντόσθια (εντεράκια και συκωτάκια) σε μια κατσαρόλα και προσθέτουμε όλα τα κρεμμύδια. Αλατοπιπερώνουμε και ανακατεύουμε να τσιγαριστούν όλα μαζί καλά. Ρίχνουμε το μισό άνηθο και ανακατεύουμε ακόμα αρκετές φορές. Προσθέτουμε το ζουμί από το κεφαλάκι και το λαιμό, αφού το έχουμε περάσει πρώτα από ψιλό τρυπητό και το αφήνουμε να βράσει αρκετά. Κόβουμε τη γλώσσα από το κεφαλάκι και ό,τι ψαχνά βγάλουμε και τα ρίχνουμε ψιλοκομμένα στην κατσαρόλα. Στο μεταξύ, έχουμε πλύνει τα μαρούλια, τα έχουμε ψιλοκόψει και στραγγίξει. Τα ρίχνουμε και αυτά στην κατσαρόλα με τον υπόλοιπο άνηθο, αφού πρώτα τα συκωτάκια μαλακώσουν. Τέλος προσθέτουμε και το ρύζι και όταν ψηθεί κατεβάζουμε από τη φωτιά, ετοιμάζουμε το αυγολέμονο και το ρίχνουμε στη μαγειρίτσα.

Και πρωτότυπες ιδέες για...

Πασχαλινά αυγά

Τοποθετούμε μια πετσέτα στην κατσαρόλα και βάζουμε τα αυγά να βράσουν, αφού πρώτα τα έχουμε αφήσει σε θερμοκρασία δωματίου. Στη συνέχεια τα σκουπίζουμε καλά. Κόβουμε φύλλα από τον κήπο, κατά προτίμηση σκληρά και με χοντρές ίνες. Παίρνουμε κομμάτια από καλσόν, βάζουμε πάνω το κάθε αυγό, εφαρμόζουμε το φύλλο πάνω του με τις ίνες προς τα κάτω (η άγρια δηλαδή πλευρά του φύλλου να είναι πάνω στο αυγό), το τυλίγουμε στο καλσόν και το δένουμε με κλωστή πολύ σφιχτά για να μη φύγει το φύλλο. Ρίχνουμε τα αυγά στην μπογιά. Ακολουθούμε το χρόνο που αναγράφει στις οδηγίες του φακέλου, τα βγάζουμε, κόβουμε το καλσόν, αφαιρούμε το φύλλο και τα περνάμε με ένα πανάκι με λάδι.

ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ

“ΑΝΕΜΗ”

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΟΥ Π.Σ.Λ. «Η ΚΥΔΙΑΝΤΑ»

Τα ενυπόγραφα άρθρα δεν εκφράζουν
απαραίτητα τις απόψεις της Σ.Ε.

➤ Αποστολή ύλης στα:
matapostoli@hotmail.gr
panagrel@yahoo.gr

ΠΡΟΤΡΟΠΗ

ΓΙΝΕ ΚΙ ΕΣΥ ΜΕΛΟΣ

του
Πολιτιστικού - Επιμορφωτικού
Συλλόγου Λαγκάδας
«Η Κυδιάντα»

Η εγγραφή κοστίζει 5 €

Η λύση του σταυρόλεξου

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1'					Κ	Ο	Ρ	Ο	Ν	Α			Μ
2			Γ		Α								Α
3		Χ	Α	Ι	Ρ	Ε	Τ	Ι	Σ	Μ	Ο	Υ	Σ
4			Ν		Α								Κ
5			Τ		Ν								Α
6	Ε	Ξ	Ι		Τ	Α	Β	Ε	Ρ	Ν	Ε	Σ	
7	Μ		Α		Ι					Τ			
8	Β				Ν			Υ	Γ	Ε	Ι	Α	Σ
9	Ο				Α					Τ			
10	Λ									Ο			
11	Ι									Λ			
12	Ο												

Και να 'χουμε να θυμόμαστε...

από 23 Μαρτίου θέλοντας και μη

ΚΑΛΗ ΛΕΥΤΕΡΙΑ